

U.G. 2nd Semester Examination - 2024

SANSKRIT

[MAJOR]

Course Code : SANS-MJ-T-02

(Classical Sanskrit – Prose)

[NEP-2020]

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. Answer any ten of the following questions in Sanskrit

language with *devanāgarī* scripts : 2×10=20

- क) “‘तोयराशिसम्भवापि तृष्णां संवर्द्धयति” इत्यत्र का तोयराशिसम्भवा? कथं सा तृष्णां संवर्द्धयति?
- ख) गद्यं कतिविधम्? किञ्च तावत्?
- ग) कादम्बरीकाव्यस्य टीकाकारद्वयस्य नाम लेख्यम्।
- घ) बुद्धिः कदा कालुष्यमुपयाति? यूनां दृष्टिः कीदृशी भवति?
- ङ) ‘नाल्पपमप्युपदेष्टव्यमस्ति’ इत्यस्य पदस्य सन्धिविच्छेदः कार्यः।
- च) लक्ष्मीः क्षीरसागरात् किं किं गृहीत्वा उदगता?
- छ) कस्तावत् चण्डवर्मा?
- ज) क आसीत् सिंहवर्मा? स केन पराजितोऽभवत्?
- झ) उत्तमाङ्गना का? कथं सा विस्मयविकसिताक्षी अभवत्?
- ञ) चण्डवर्मा का? कथं सा परिणेतुमैच्छत्? कस्तं निहतवान्?
- ट) राजवाहनः अवन्तिसुन्दरी च पूर्वजन्मनि किं नाम्ना प्रसिद्धौ आस्ताम्?
- ठ) कः आसीन् चण्डपोतः? कथं स राजाङ्गनमानीतः?

[Turn over]

- ड) वाणभट्टः कुत्र कस्मिन् वंशेऽजायत?
 ढ) 'वासवदत्ता' केन विरचिता? क आसीत् वासवदत्तायाः प्रेमास्पदम्?
 ण) अनर्थपरम्परा का भवति?

2. Answer any **four** of the following in either Sanskrit or Bengali or English language:

5×4=20

क) Write short notes on: Character of Lakṣmī – लक्ष्मीचरित्रः।

ख) Write short notes on: लक्ष्मीमदः and दाहज्वरः।

ग) Write short notes on: हंसकथा-वृत्तान्तः।

घ) Translate into Bengali or English:

तुमुले चास्मिन् समयेऽनियन्त्रितप्रवेशः 'किं किम्' इति सहसोपसृत्य
 विविशुरन्तर्वेशिकपुरुषाः। ददृशुश्च तदवस्थं राजकुमारम्।
 तदनुभावनिरुद्धनिग्रहेच्छास्तु सद्य एव ने तमर्थं चण्डवर्मणे
 निवेदयाञ्चकूः। कथमिवैनमनुरक्ता मादृशेष्वपि पुरुषसिंहेषु सावमाना
 पापेयमवन्तोसुन्दरी।

ङ) Translate into Bengali or English:

यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति
 बुद्धिः। अनुज्झितधवलापि सरागैव भवति यूनो दृष्टिः।
 अपहरति च वात्येव शुष्कपत्रं समुद्यूतरजोभ्रान्तिरतिदूरमात्मेच्छया
 यौवनसमये पुरुषं प्रवृत्तिः। इन्द्रियहरिणहारिणी च
 सततमतिदुरन्तेयमुपभोगमृगतृष्णिका।

च) Write short notes on:

$2\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2}$

चतुर्दशः भुवनवृत्तान्तः and एनजङ्घः

3. Answer any two questions :

10×2=20

क) Explain with context in Sanskrit with Devanagari script (any one): 10

- i) पापे! भजस्व लोहजातिमजातचैतन्या सतीति।
- ii) अवसितश्च ममाद्य शापः। तच्च मासद्वयम् तव पारतन्त्यम्।

ख) Explain with context in Sanskrit with Devanagari script (any one): 10

- i) कुसुमशर-शर-प्रहारजर्जरिते हृदये जलमिव गलत्युपदिष्टम्।
- ii) मदजल-दुर्दिनान्धकारगजघटित-घनघटापरिपालितापि प्रपलायते।

ग) Write in your own words the advice of शुकनासः to चन्द्रापीडः as described in your prescribed text.

घ) दण्डिनः पदलालित्यम्— Justify critically

ङ) Write an essay on हर्षचरितम् of बाणभट्टः।